

producere ingen Døbeattest, og derfor kan den ikke beskæftige sig med kirkelige Sager; men til at afgive Skjøn om Religionsfager forekommer det mig, at der kræves Mænd, som have en Velsjendelse. Sogneforstanderskabet er imidlertid ligesaa bekjendelsesløs som Rigsdagen, og heller ikke dets Medlemmer producere nogen Døbefæddel. Jeg troer derfor, at det vilde være bedst, om Præsten alene afgav denne Attest; men, som sagt, jeg takker den høitærede Minister for hans Liberalitet med Hensyn til § 1. — Naar jeg nu kommer til § 2, kan jeg derimod ikke takke ham, thi han er i sin Betragtning af denne Paragraf gaaet ud fra en Anskuelse, der er modsat min. Den høitærede Minister sætter, saa synes det mig, Skolebestyrelsen, Indberetningerne og dette hele Maskineri som Nummer Eet, men derimod selve Underviisningen, Forældrene og Børnene som Nummer To. For mig staaer det imidlertid klart, at Hovedpligten, Hovedansvaret for Børnenes Underviisning paahviler Forældrene. Men man er jo kommen ind paa den Betragtning, at man ikke kan betroe Forældrene denne Underviisning, at dette derimod er Statsstyrelsens Sag. Der maa være Schemaer, Rister, Indberetninger osv., som man maa underordne sig; der maa være et vist Maskineri, ellers kan det ikke gaae. Dette er en Betragtning, der er modsat min; men jeg troer at have Medhold i Grundlovens § 90, der siger, at de Børn, hvis Forældre ikke have Evne til at sørge for deres Oplærelse, vilde erholde fri Underviisning i Almueskolen, idet det her synes udtrykkelig udtalt, at det paahviler Forældrene at sørge for Børnenes Underviisning, og at derfra kun undtages de Forældre, som ikke have Raad til at betynde denne Underviisning. Det har derfor undret mig, at den høitærede Minister er kommen med alle disse Betingelser. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) har imidlertid allerede imødegaaet Ministeren, og jeg behøver derfor ikke at komme videre ind herpaa. Jeg fastholder § 2, som den her staaer, med enkelte af de Forandringer, som fra flere Sider ere foreslaaede. — Jeg skal endnu gjøre den Bemærkning, at, naar der er talt om Skolebestyrelsen, er dermed meent den lokale Skolebesty-

relse, og naar denne har Ret til at overhøre Examinationen, troer jeg, at al den Sikkerhed er givet, som fornødtgjørlig kan forlanges. — Jeg skal derfor tillade mig at opfordre det høitærede Thing til at stemme for Lovens Overgang til anden Behandling, idet jeg skal erklære mig villig til at sørge for, at Endringsforslag i den bebudede Retning fremkomme.

Madsen: Man kan af flere forskjellige Grunde være enig med den ærede Forslagsstiller i, at saadanne private Skoler bør oprettes, dels fordi man troer i disse Skoler at kunne faae sine Børn underviste paa den Maade, man helst seer, og dels fordi Underviisningen i Almueskolen ikke finder Bedkommendes Tilfredshed. Men der er ogsaa en anden Grund til at ønske saadanne private Skoler oprettede, den nemlig, at Beboerne ofte leve saa spredte fra hinanden, at Børnene have for langt til Skolen. Dette er Tilfældet paa mange Steder i Sjælland, navnlig paa Heden, og paa saadanne Steder var det ønskeligt, om det tillodes at oprette deslige Skoler, naar flere kunde enes derom. Dog kunde jeg ønske, at Skolestuerner paa saadanne Steder ikke kom ind under Bestemmelserne i Loven af 8de Marts 1856 med Hensyn til det for disse der bestemte Kubikindhold. Det er mig bekjendt, at hvor man har ønsket saadanne private Skoler oprettede, har man ikke selv kunnet lønne Lærerne efter eget Tylke og Overenskomst, men at Underviisningsministeriet har forlangt, at der skulde lægges en Plan for disse Skoler, ogsaa i den Retning, at der fastattes en bestemt Løn for Læreren. Jeg veed nu ikke, hvorledes en saadan Fordring kan være overensstemmende med den bestaaende Lovgivning, men i alt Fald troer jeg, at den er unødvendig. En anden Bestemmelse, som jeg ogsaa har seet er bleven gjort gjældende fra Skolebestyrelsens Side, er, at man i de nu bestaaende Skoler har fordret, at Skolestuens Kubikindhold skulde rette sig efter de skolepligtige og ikke efter de skolefugende Børns Antal. Det forekommer mig nu, at naar der oprettedes private Skoler, behøvede man ikke at sætte en saadan Bestemmelse om de offentlige Skolestuers Kubikindhold, idet da en Deel